

Apkopoti Zemgales Kultūras programmas - 2020 ieviešanas rezultāti

Date : 12/01/2021

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

Apkopoti Latvijas Kultūrkapitāla fonda un akciju sabiedrības Latvijas Valsts meži atbalstītās Zemgales Kultūras programmas - 2020 ieviešanas rezultāti. Pašvaldību, nevalstisko organizāciju un privātpersonu konkursam iesniegto un apstiprināto projektu ieviešana noritējusi vīrusa Covid - 19 pandēmijas izraisītu ierobežojošu faktoru ietekmē, taču kopumā, nepilna gada laikā paveiktais devis būtisku pienesumu reģiona kultūras vērtību saglabāšanā un popularizēšanā, kultūrvides līdzsvarotā un kvalitatīvā attīstībā.

Gada sākumā Zemgales konkursa rīkotāji pavisam saņēma 92 projektu pieteikumus ar kopējo finansējuma pieprasījumu 373 667,69 eiro. Vērtēšanas komisija apstiprināja 59 projektus un ieviešanai piešķīra 114 000 eiro finansējumu. Apkopojot ieviesēju sniegtos pārskatus, redzams, ka no visiem Programmas atbalstītajiem projektiem sekmīgi ieviesti 53, daļēji - četri, bet pilnībā neieviesti palikuši divi projekti. Tas galvenokārt dēļ tā, ka vairāku aktivitāšu ieviešanu liedza pandēmijas raisītie ierobežojumi.

No ieviestajiem projektiem ievēriību pelna Jelgavā notikušais starptautiskais koka skulptūru simpozījs "Otrā elpa", sarīkojums "IV Vispārējiem latviešu dziesmu un mūzikas svētkiem - 125" un starptautiskais puzuru darināšanas seminārs - praktikums, kas dalībniekiem ļāva vairot zināšanas par puzuru dekoratīvo un praktisko nozīmi tradicionālajā kultūrā un mūsdienu dizainā. Savukārt Aizkrauklē notika tradicionālā Kalēju diena "Kalējs kala debesīs, ogles bira Daugavā" ar vairākām meistardarbnīcām un vides objekta "Pilskalna pavards" veidošanu, Jēkabpilī - amatierteātru festivāls "Laipa", Pļaviņās - kamermūzikas dienas, Tērvetē - gadskārtējie Zemgaļu svētki, bet Rundālē - Zemgales stāstnieku festivāls "Gāž podus Rundālē". Jāpiebilst, ka Rundāles novadā ar vēl viena projekta atbalstu sagatavots oriģināls digitāls izdevums "Teiksma par Mežotnes pilskalnu", kas ir labs pienesums mūsu tautas senatnes godināšanai un zemgaļu varonīgo cīņu vēstures attēlojumam. Augustā Bauskā, Bornsmindē, Mežotnē, Salgalē, Staļģenē, Tetelē un Jelgavā izskanēja jauniešu kora "Balsis" koncertu sērija "Lielupes balsis", bet **Jēkabpils novada biedrība "Ūdenszīmes" īstenoja projektu "Renesanses**

periods Sēlijas austrumos”, kas vairoja iedzīvotāju zināšanas par senču dzīvi Sēlijā, rosināja izveidot jaunu tūrisma maršrutu, kas aptver kultūrvēsturei piederīgas vietas Neretā, Asarē, Subatē un vēl citviet novadā. Plašu interesi raisošs ir Krustpils novada Vīpes pagasta amatniecības centrā “Māzers” īstenotais projekts, kas devis iespēju apgūt aušanu slavenajās Pētera Viļumsona pusautomātiskajās stellēs, iepazīt to darbības principus.

Virknē projektos veikti nozīmīgi kultūrvēstures objektu izpētes un restaurācijas darbi. Tā Kokneses novadā veikta Iršu muižas klēts – magazīnas arhitektoniski mākslinieciskā izpēte, lai turpmāk varētu plānot tās saglabāšanu un pieejamību apmeklētājiem. Tas ir tipoloģiski spilgts piemērs, kas raksturo muižu arhitektūru vēlīna klasicisma periodā. Jelgavas novadā īstenots projekts “Vilces muižas divviru koka iekšdurvju un durvju virsgaismas loga restaurācija”. Minētā būvgaldniecības izstrādājuma restaurāciju veica novadniece, restauratore Zane Jasone. Jelgavas pils saimnieki – Lauksaimniecības universitāte saņēmusi vēsturiski nozīmīgu dāvinājumu no Burbonu Karaliskās dinastijas institūta – Francijas karaļa Luija XVIII portretu, kas ir 19.gadsimta sākuma oriģināls mākslas darbs. Pirms tā izstādīšanas publiskai apskatei, pils muzejā, ar ZKP projekta atbalstu veikta gleznas un tās rāmja restaurācija. Jāpiebilst, ka Francijas karalis Luijs XVIII Jelgavas pilī uzturējies divas reizes – 18. gadsimta beigās un 19.gadsimta sākumā. Cits restaurācijas piemērs meklējams Viesītes muzeja “Sēlija” īstenotajā projektā, kur šaursliežu dzelzceļam veltītā ekspozīcija papildināta ar 20. gadsimta 50. gadu dzelzceļa pavadones atjaunotu formas tērpu. No iespieddarbu klāsta var minēt Bauskas biedrības “Meistars Gothards” ar projekta atbalstu izdoto grāmatu “Mākslinieki. Bauska. Iecava. Vecumnieki. Rundāle”, kurā apkopota un strukturēti atainota Bauskas apkārtnes profesionālo gleznotāju, tēlnieku un grafiķu, pavisam 50 autoru darbība no 19.gadsimta līdz mūsdienām.

*Juris Kālis,
ZPR sabiedrisko attiecību speciālists*